

Internetconsultatie

Naam: Voorstel tot wetwijziging van de klimaatwet
Van: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Type voorstel: Wetwijziging
Doel: Strijdigheid met de Europese Klimaat voorkomen
Vragen: "Geef uw reactie..."
Looptijd: 10 dagen – versnelde procedure
Doel van het voorstel: Implementatie EU regelgeving

Inleiding

Met de Europese klimaatwet zijn de reductiedoelen van broeikasgasemissies voor de Europese Unie aangescherpt om uitvoering te geven aan de verplichtingen van de Overeenkomst van Parijs. De Europese Klimaatwet¹ die op 29 juli 2021 in werking is getreden maakt aanpassing van de Nederlandse Klimaatwet (hierna: Klimaatwet) noodzakelijk, omdat de huidige Klimaatwet geen rekening houdt met de juridisch bindende verplichtingen uit de Europese Klimaatwet. Op grond van de Europese Klimaatwet geldt - om in 2050 klimaatneutraal te zijn - in 2030 een reductienorm van tenminste 55%. Het betreft een technische aanpassing van de Klimaatwet aan de Europese Klimaatwet. Door de procedure in gang te zetten wordt voorkomen dat de Europese Commissie binnen afzienbare termijn een inbreukprocedure² in gang gaat zetten tegen Nederland. Het doel van 'klimaatneutraliteit' in 2050 is expliciet en ongeclausuleerd in de Europese klimaatwet vastgelegd. In dit wetsvoorstel wordt daarom het doel van 95% reductie in Nederland vervangen door klimaatneutraliteit voor Nederland in 2050. Het streefdoel van 49% reductie in 2030 wordt vervangen door een streefdoel van tenminste 55% reductie en is inclusief landgebruik om aan te sluiten bij de EU-regelgeving. Een meer inhoudelijke aanpassing van de Klimaatwet wordt later dit jaar verwacht.

¹ Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van de Verordening (EG) nr. 404/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 (hierna: "Europese Klimaatwet").

² https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/applying-eu-law/infringement-procedure_nl

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

De Europese Klimaatwet ³ is op 29 juli 2021 in werking getreden en maakt aanpassing van de Nederlandse Klimaatwet (hierna: Klimaatwet) noodzakelijk, omdat de huidige Klimaatwet geen rekening houdt met de juridisch bindende verplichtingen uit de Europese Klimaatwet. Op grond van de Europese Klimaatwet geldt - om in Europa in 2050 klimaatneutraal te zijn - in 2030 een reductienorm van tenminste 55%.

2. Wie zijn betrokken?

De voorgestelde wijziging volgt direct uit de Europese klimaatwet. De gevolgen van het wetsvoorstel zijn afhankelijk van de wijze waarop het klimaatbeleid uiteindelijk zal worden vormgegeven en welke maatregelen worden genomen om de doelstellingen uit het wetsvoorstel te halen.

3. Wat is het probleem?

De EU-reductiedoelen die volgen uit de Europese Klimaatwet zijn niet alleen aangescherpt maar ook vastgelegd in een verordening. Een verordening is juridisch bindend in al haar onderdelen, rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat en heeft voorrang ten opzichte van het nationale recht.

4. Wat is het doel?

Door deze procedure in gang te zetten wordt voorkomen dat de Europese Commissie binnen afzienbare termijn een inbreukprocedure ⁴ in gang gaat zetten tegen Nederland. Concreet betekent dit dat de emissiereductiedoelen voor 2030 en 2050 zoals opgenomen in de huidige Klimaatwet, worden aangepast om ze in lijn te brengen met de aangescherpte EU-doelen.

5. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

De reductiedoelen in de Klimaatwet mogen niet conflicteren met de dwingende normen die nu in de (verordening voor een) Europese klimaatwet zijn opgenomen. Van een 'conflict' is sprake als Nederland op grond van de Klimaatwet minder doet dan het minimaal op grond van de Europese klimaatwet - en daarmee samenhangende EU instrumenten - juridisch zou moeten doen. In dit wetsvoorstel wordt daarom het doel van 95% reductie in Nederland vervangen door klimaatneutraliteit voor Nederland in 2050. Het streefdoel van 49% reductie in 2030 wordt vervangen door een streefdoel van tenminste 55% reductie en is inclusief landgebruik om aan te sluiten bij de EU-regelgeving.

6. Wat is het beste instrument?

Een noodzakelijke wijziging van de Nederlandse Klimaatwet. De gevolgen hiervan zijn afhankelijk van de specifieke invulling van de doelen in concrete beleidsmaatregelen. Bij de uitwerking van eventuele maatregelen zal het kabinet rekening blijven houden met de gevolgen voor decentrale overheden, bedrijfsleven en burgers.

7. Wat zijn de (neven)gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De financiële gevolgen, handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid zijn afhankelijk van de specifieke invulling van de doelen in concrete beleidsmaatregelen. Bij de uitwerking van eventuele maatregelen zal het kabinet hiermee rekening houden.

³ Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van de Verordening (EG) nr. 404/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 (hierna: "Europese Klimaatwet").